

ज्वजलपा वाःपौ

JWOJALAPA WEEKLY

दैं ७ ल्याः १९ (पूर्णङ्क १२१) ने. सं. ११३७ थिंगापा पंचमि आइतवाः २०७३ पुष ३ गते आइतवाः (Dec- 18, 2016)

मू ८।- पृष्ठ ६

जनजाति महासंघ दलतयूगु अप्रत्यक्ष रुपं भातृ संगठन जुइगु संभावना जनजातिया नितिं नेतृत्व याइम्ह नेता ल्ययेमाः

ज्वजलपा वाःपौ /

नेपाःया आदिवासी जनजातियूगु मंकाः संगठन नेपाल आदिवासी जनजाति महासंघया गुक्वःगु तःमुंज्या चितवनया भरतपुरय् जूगु दु । प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्ड मूपाहां जुयादीगु उद्घाटन समारोह जुइ न्ह्यः नेवाः नापं आदिवासी जनजातिया भक्की सहितया जुलुस प्रदर्शन याःगु खः ।

पहिचान व अधिकार सहितया संघीयता आदिवासी जनजातिया माग, अपुरो व अधुरो संविधान संशोधन जिमिगु अभियान धइगु मू नारा बिया आदिवासी जनजाति महासंघया गुक्वःगु तःमुंज्या चितवनया भरतपुरय् जूगु दु ।

जुलुस प्रदर्शनलिपा जूगु सभाय् प्रधानमन्त्री नापं थीथी राजनीतिक पार्टीया नेतातय्सं न्वंवानादीगु खः । प्रधानमन्त्री नापं माओवादी केन्द्रया अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल प्रचण्ड नापं थीथी नेतातय्सं थःपिं जनजातिया पहिचानया पक्षय् दु धकाः न्वंवासं जनजातितय्सं थःपिनिगु हक अधिकार या नितिं आन्दोलन यायेमाः धकाः वः बियादीगु खः ।

एमालेया पृथ्वी सुब्बा गुरुङ धाःसा आः गुलि अधिकार वल उलि दयेवं हे गाः आः आन्दोलनया आवश्यकता मदु धकाः न्वंवानादीगु खः । एमालेया कोटां हे जनजाति महासंघया महासचिव जुयादीम्ह सांसद् पेम्बा भोटे योजना कथं हे दक्ले लिपा एमालेया नेता पृथ्वी

सुब्बा गुरुङयात तःगु खयेमाः धकाः मनूतय्सं धयाहःगु दु । पृथ्वी सुब्बा गुरुङया खँ न्ह्यःने तल धाःसा वय्कःया खँ यात कया प्रतिवाद याइ धकाः उगु कथं दक्ले लिपा तःगु खयेमाः धकाः जनजाति नापं नेवाः नेतातय्सं धयादीगु दु ।

जनजाति महासंघया अध्यक्ष कांग्रेसया नगेन्द्र कुमाल अले महासचिव एमालेया पेम्बा भोटे जुयादीगुलिं संविधान निर्माणया भूवलय् वय्कःपिं सांसद जुया नं पहिचानया आन्दोलनयात च्वन्ह्याकेगु ज्या मजूगु खः धकाः मनूतय्सं धयाच्वंगु दु ।

जनजाति महासंघय् मुक्कं याना ५९ जातीय संगठन दुध्यानाच्वंगु दु । अले व फुक्क जातीपाखें छम्ह छम्ह याना

५९ म्हेस्यां हे मतदान याना न्हूगु नेतृत्व ल्ययेगु ज्या जुइ । ५९ मत मध्ये अप्वः मत एमालेया दु ।

अनं लिपा छसिंकथं कांग्रेस, संघीय समाजवादी फोरम नेपाल व माओवादी केन्द्रया मत दु । आः न्हूगु नेतृत्वया नितिं एमाले व कांग्रेस मिलेजुया न्हापा थें हे जनजाति महासंघया नेतृत्व थःपिनिगु ल्हातिइ लाकीगु संभावना अप्वया वयाच्वंगु दु ।

उकिया नितिं कांग्रेस व एमालेया दथुइ गठबन्धन जुइफु । न्हूगु नेतृत्वया नितिं एमालेपाखें सर्वधन राई व सूर्य भुजेलं अध्यक्षया दावी यानादीगु दुसा कांग्रेस जगत बराम, संघीय समाजवादी फोरम नित्यानन्द ताजपुरीया अले माओवादी केन्द्रपाखें नोवाङ सोनाम शेर्पा

अध्यक्षया दावी यानादीगु दु । थुगु कथं पार्टीया कार्यकर्ता जुया चुनावय् ल्वाना जनजाति महासंघा नेतृत्वय् त्याकेगु प्रवृद्धि अप्वया वःगु दु । थुगु हे तालं वन धाःसा जनजाति महासंघ पार्टीया भातृ संगठन थें जुया वनीगु अले अज्वःपिं नेतातय्सं माःगु इलय् माःगु कथं भूमिका म्हितेगु ज्या मयाइगु अवस्था दु ।

उकिं थ्व इलय् जनजातिया पहिचान, समानता, समानुपातिक समावेशीया अधिकारया नितिं न्ह्याथेजाःगु त्याग यायेत नं तयार जुइम्ह जनजातिया नुगः दुम्ह नेता ल्ययेगुपाखे न्ह्याः वनेमाः धकाः जनजातिया कार्यकर्तातय्सं धयाच्वंगु अवस्था दु ।

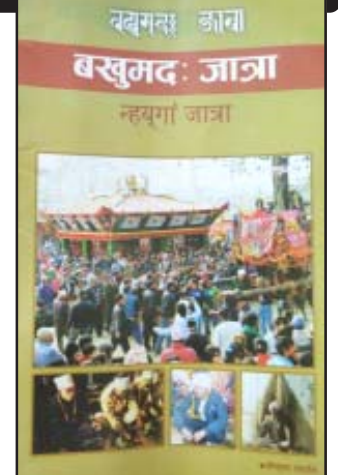
बजारय् वये धुंकूगु दु थःगु प्रति सुरक्षित यानादिसँ

पांगाया विष्णुदेवी बालकुमारी जात्रा

ज्यापु महागुथि किपू
नगर समितिया न्हापांगु
पिथना
पांगाया विष्णुदेवी
बालकुमारी जात्रा
च्वमि दिपा महर्जन
मू १५०/-तका

पत्रकार श्रीकृष्ण महर्जनया
खुगूगु कृति
बखुमदः जात्रा
(न्हय्गां जात्रा)
पिकाक
लहना मिडिया
मू ३०/-तका

बखुमदः जात्रा न्हय्गां जात्रा

ज्वजलपा वा:पौ

सल्लाहकार
श्रीकृष्ण महर्जन
प्रकाशक:

नजरराम महर्जन
सम्पादक

श्रीकृष्ण तण्डुकार
ले-आउट:

ज्वजलपा डेस्कटप
संवाददाता

भरत महर्जन, निरजमान सिंह
थाक्

प्रिन्ट स्काई, यें

ज्याकू: निखासी त्वा: किपू नपा-३

फोन ल्या: ४३३३००७, ९८४९४०९०७७

ई-मेल : jwojalapaweb@gmail.com

सम्पादकिय

कुलमान घिसिड्या समर्थन

स्वनिगःयात लोडसेडिङ मुक्त यानादीम्ह नेपाल विद्युत प्राधिकरणया कार्यकारी निर्देशक कुलमान घिसिड्या समर्थनय् नेवाःत नाप नापं नेपाःमिपिन्सं हे प्रदर्शन सुरु याःगु दु । लोडसेडिङ अन्त्य गबलें हे मजुइगु जुल धकाः स्वनिगःवासीतय्सं तायेकाच्चंगु अवस्थाय् घिसिड गुगु कथं लोडसेडिङ मुक्त यानादिल उकिया अर्थ कर्मचारीतय्सं याना हे लोडसेडिङ ताःहाकः जुयाच्चंगु खः धकाः अपुक हे धायेगु यानाहःगु दु ।

नेपाःया राष्ट्रिय ध्वाँय् हे ज्वना जनस्तरपाखें कुलमान घिसिड्या पक्षय् सतकय् क्वहां वःगु खः । छुं राजनीतिक पार्टीया विरोधय् वा छुं नं घटनाया विरोधय् मखुसे ज्या याःगु बांलाःगुलिं अथे स्वतस्फूर्त रुपं जनतात सतकय् क्वहां वया प्रदर्शन याःगु खः । जनतायात लोडसेडिङ मुक्त यानादीगुलिं अथे सतकय् क्वहां वया समर्थन याःगु सम्भवत थ्व न्हापांखुसिया हे घटना जुइमाः ।

देसय् लोडसेडिङ मुक्त जुइ हे मखुत धकाः स्वनिगःवासीतय्सं तायेकाच्चंगु अवस्थाय् गुगु कथं लोडसेडिङ मुक्त यायेगु ज्या जुल थुकिं आःया अवस्थाय् यदि इच्छा शक्ति दत अले जनताया निरतिं ज्या यायेगु धकाः कुतः यात धकाः असंभव छुं हे महु । जनताया समर्थन कया बांलाःगु ज्या यानादीम्ह घिसिडथें जाःपिन्त अझ अप्वः ज्या यायेगुलिइ हःपाः विइमाःगु अवस्था दु । अले अज्वःपिन्त यदि लिकायेगु कुतः गनं नं जुल धाःसा खबरदारी यायेगु ज्या स्वयं नागरिकतय् हे जुइ धकाः थुइकेमाः ।

स्वनिगःयात लोडसेडिङ मुक्त यानाब्यूम्ह विद्युत प्राधिकरणया कार्यकारी निर्देशक कुलमान घिसिडयात वंगु सुक्रवाः थिंलागा तृतिया (पौष १ गते) नेवाः जागरण मंच यें नं असनय् मुनाः मंकाः ल्हाःचिं तथा छगू जुलुस हे वनाः सुभाय् पौ लःल्हागु दु । उगु सुभाय पौलय् थथे च्यातःगु दु ।

छिस्कर,

लः मत, फय् थुज्वःगु खँ मनूतयगु जीवनय् मदयेक मगाःगु वस्तुत खः । प्रकृतिं सितिकं हे विद्यावयाच्चंगु थुगु खँतय्त मनूतसैं विज्ञान व प्रविधि चमत्कारिक प्रयोग अझ उन्नत रुपं उपभोग याये सयेकाः सुखद व सभ्य जीवन हनाः वयाच्चंगु दु । थुगु जीवन शैली उत्पादनयात उन्नत व समृद्ध यासैं न्ह्याः वनाच्चंगु दु ।

नेवाः जागरण मंच

थ्वहे भवलय् विजुली मत नं थैकन्हय्या इलय् दैनिक जीवनयापन व उत्पादनया निमित्त मदयेक मगाःगु अनिवार्य व अपरिहार्य तत्व जुइधुंकेगु खँ धयाच्चनेमाःगु मखु । तर, नेपालय् जुयाच्चंगु ताताःहाकःगु लोडसेडिङ यानाः मनूतय्त जीवन अस्तव्यस्त व कष्टकर जुयाच्चंगु जक मखु, उद्योग व्यवसाय यानाचर्चीपिं मनूतय्त तःधंगु धक्का लानाः विदेशय् पलायन जुइमाःगु बाध्यता नं पिदनाच्चंगु खः ।

थुज्वःगु इलय् नेपाल विद्युत प्राधिकरणय् छि भाजु कुलमान घिसिड कार्यकारी निर्देशक पदय् नियुक्त जूगु निलाया दुने हे चमत्कारिक रुपं स्वनिगलय् चर्चपिन्सं लोडसेडिङया तालिका त्वःमंकीगु अवस्था

भूल पिनेया पति नेवाः राजनीति

रोशन श्रेष्ठ (अमेरिका)

राजनीतिया खँय् राजनीतिक प्रभाव क्यनेगु खँय् नेवाःत असफल जुल धकाः धाइ । पार्टी राजनीतिइ संलग्न मजुपिं मनूत ला पार्टी संगठन मदया प्रभाव क्यनेमफुत धाये का, पार्टी राजनीतिइ जिन्दगी पाना चर्चपिं नेवाःत नं सफल मजू । छाय् खः ?

थथे असफल जूगु मुख्य कारण खः राजनीति याना जूपिं नेवाःतय्के जातीय चेतना मदु । अले नेतापिन्सं विश्वास याना तःपिं नेवाः कार्यकर्ता पिन्के नं जातीय चेतना मदु । थथे धायेवलय् पचे मजुइफु, छाय् धाःसा पार्टी र राजनीतिइ दुने नं जातीय, भाषिक व साँस्कृतिक मुद्दा ज्वना जिमिसं सः तयाः च्वनागु दु धका दावि याइपिं यक्व दु, तर नं वयकःपिन्सं जातीय चेतना व संवेदनशीलता क्यना भुमिका महिताच्चंगु मदु धयागु जिगु विचाः खः । थथे जुल कि राजनीति याःसां नं राजनीतिया घेरां पिने पिने जक लानाच्चनी ।

राष्ट्रीय राजनीति दवदवा दयेका चर्चपिं नेता व इमि ल्यू ल्यू चर्चपिं मनूतयगु मुल्यांकन छक्व याना दिसैं ।

दसू १

देउवाया पालय् प्रचण्ड बाबुरामपिन्त छय्या मू तयाः कारवाहिया सुचं पितविल । व हे कथं राज्यसंयन्त्र छयला गुलि धिवा ह्वल जुइ धका सुनां नं हिसाव पिकाये मफु, भीसं अन्दाज जक याये फु । तर आः स्पष्ट जुइधुंकेल कि अबलय् कारवाहिया सुचं पित ब्यूम्ह सरकार प्रमुख देउवा निसैं राज्य स्रोतय् पहुँच दुपिं पत्रकार तर्क सक्तिसतं प्रचण्ड बाबुराम भारतया संरक्षणय् भारतय् दु धका जानकारी दु खनी । इमित जानकारी दयेक दयेक दुनियायात भंगः लायेकथं प्रचार यात । तर थ्व प्रचार इमित ज्वनेगु नितिं जूगु मखु, थ्व छगू राजनीतिक

नाटक खः धका स्यूपिन्सं सुनां नं खँ पित महः । थौं प्रचण्ड व देउवा नापं च्वना सरकार न्ह्याना च्वंवलय् 'थुपिं न्हापां निसैं दुने दुने मिले जू धका स्यू' धाईपिं पिहाँ वल । अथे सिइकेगु थासय् सुं नेवाः थ्यनला ? नेवाः नेतातसैं अथे विश्वास पात्र ग्वहालिमि तथा जुइ फु ला ?

दसू २

प्रचण्ड न्हापांगु संविधानसभाया चुनावय् शक्तिशाली जुया वयेवं प्रचण्ड पाखें भारतवादी एजेण्डा न्ह्याइगु व नेपालयात राष्ट्रघात जुइगु जुल धका काँग्रेसया च्यूताः जुल । तर थ्व खँयात काँग्रेसं दुने दुने तस्कं राष्ट्रवादि धार ज्वना धाःसां नं पिने धाःसा पित महः । थजाःगु खँ या विप्लेषण व सहलह यायेत पत्रकार कार्यकर्ता छथाय् च्वना खँ ल्हाःसा व खँ पिमज्वः । आःतिनि पिहाँ वल । नेवाः नेतातसैं थथे रणनीतिक योजना दयेका विश्वासपात्र पिनिगु दथुइ सहलह यायेगु व गोपनियता तयातयेगु क्षमता दु ला ?

दसू ३

प्रचण्डया न्हापांगु सरकार क्वःदलेवं माओवादी व मधेशी फोरम जाना हाकनं सरकार दयेके त्यंवलय् अबलय भार तथा पहलं गच्छदार पिनिगु पुचः तछ्याना काँग्रेसया ग्वहालि कया माधव नेपालयात सत्ताय् हःगु खनी सा । थ्व खँ थथे जूगु धकाः दक्वं खँ अबलय् निसैं हे पत्रकारपिन्सं बाँलाक स्यू खनी सा, तर व खँ आः तिनि पिहाँ वल । छुं नं सुचं इमिगु स्वार्थयात ग्वहालि मजुइगु जुल धाःसा भौचां खि सुचुकेथें सुचुकेत मेपिं तस्कं सफल, अले नेवाः नेतात धाःसा छुं छुं धाल व हे हाःहाःलय् व्वाँय् जक जुयाच्चना न्ह्याये दै ला ?

दसू ४

सुधिर शर्माया प्रयोगशाला धाःगु सफुलिइ राजनीति सौदावाजिया दसू त फालाफाल तथा तःगु दु । छुं नं र राजनीतिक चलखेल जुइत्यल कि ऋषि धमलाया तस्कं लीमलाना च्वनी । अजाःगु दुने दुने या सुचं कालविल जुइगु प्रक्रियाय् नेवाःत सुं नं मदु । नेवाःतयत इमिसं गथे धाल अथे परिचालन यायेत गुलि माः उलि जक खँ कना तइ । पत्रकार पिन्सं दक्वं दक्वं सियाच्चनी, इमि थः थः

कुलमान घिसिडयात

वल । इन्भर्टर चार्ज यायेम्वाःगु अवस्था वल । गुगु खँ जुइफइमखु धकाः मनूतसैं तायेकाच्चंगु खः, व खँ यथार्थय् हे जनतां खन । मनूत थुकिया रहस्य लुइकेत आतुर जुल । थ्व सक्तताया न्ह्यःने छम्ह हे मनूया जक नां वल (कुलमान घिसिड ।

कुलमान घिसिड गैर राजनीतिक व गैर कला ख्यलं छम्ह 'रष्ट्रिय हिरो' साबित जुल । विकासया सवालय् अझ नं एजेन्डा जुइमफयाच्चंगु देसय् विकासया क्षेत्रय् न्हूम्ह हिरो स्थापित जुल । थ्व खं यानाः जिपिं अतिकं हे लय्ताया च्वना, अतिकं हे गौरवान्वित जुयाच्चना । छि कुलमान घिसिड थुज्वःम्ह राष्ट्रया सपूतयात जिमिगु अभिनन्दन

सुभाय् पौ लःल्हात

दु । छिगु पेशागत जीवनय् छिं क्यनादीगु निष्ठा, समर्पण व साहस धात्थें हे च्छायेबहःजू । छिगु पलाः न्ह्यावलें सुथालाक न्ह्याः वनेफयेमाः । छितः यक्व यक्व सुभाय् देछासैं छिगु थ्व भिंगु पलाखय् गुगु नं कथंया समस्या वल धाःसा छिगु नितिं जिपिं सदां ग्वहालि यायेगु भलसा वियाच्चना ।

हाकनं छक्वः लोडसेडिङ मुक्त याःगुलिं स्वनिगःया जनतापाखें यक्व यक्व सुभाय् देछासैं छिगु थ्व पलाः निर्भिक रुपं न्ह्यायेफयेमा धकाः भिंतुना देछाया च्वना ।

सुभाय् ।

दथुइ थुखें या सुचं उखें, उखेंया सुचं थुखें यंकाः च्वनी, अले राजनीतिइ इमिसं वाजि मारे मयासा मेपिन्सं गथे याना मारे याइ ?

आः राजनीति यानाजूपिं नेवाःतयगु पहः छक्वः स्वया दिसैं ।

छुं ई न्ह्यः नेवाःत पार्टी दुने अल्पमतय् लाकेगु व नेवाःतयगु सः दवेयायेगु ज्या जुल धका महशुस याना छगू पार्टीया स्थानिय नेवाः कार्यकर्ता मुना सहलह जुल । सहलह क्वचायेका पिहाँ वं बलय् व हे पार्टीया छम्ह बर्मू कार्यकर्ता नापलात । 'कता वाट हो ?' धका न्यन । जवाफ् ठ्याक्क वी मफइच्चंगु इलय् मेम्ह अय्ला भतिचा त्वनातस्मह कार्यकर्ता 'हामी नेवार नेवार भेट गरेर आएको' धका धयाविल । व बर्मू कार्यकर्ता तुरुन्त थ्व खँ च्वय् तगिया नेतायात कनाविल, अले पार्टी दुने जातीय गुटबन्दी याना हल धका बेक्व मिखां स्वयेका च्वनेमाल । (थ्व सत्य घटना खः, नां पति वी मछिगुलिं नां मकयागु जुल ।) जातीय चेत कथं गन छु कथं खँ ल्हायेमाः धकाः नं मस्यू निखला अय्ला दुहाँ वनेवं थर्सपनिगु आगं प्वलाः क्यनीपिं नं दु ।

पार्टी न्ह्यागु थजु, राष्ट्रिय राजनीति कयेच्यानाचर्चपिन्सं सत्ताराजनीति व चलखेलया सुचं कालविल यायेत, सहलह यायेत इमि हे थः सजातिय पुचः नाप जक खँ ब्याकाच्चनी । जातीय चेतनायात इपिं नेतापिन्सं नं मत्वःतु, नेताया विश्वासपात्र जुयाच्चपिन्सं नं मत्वःतु । तःधंगु जुइमा बा चीधंगु, भुमिका न्ह्यागु कायेमाःसा नं इपिं पाखें थःगु जातिय स्वार्थयात माःगु खँया बाँलाक्क संरक्षण याना च्वनी । अथे जुया उपसभापति, वा माहासचिव जूम्ह प्रकाशमान नाप सिबे सुधिर, अमित, ऋषि पिन्के राष्ट्रिय र राजनीतिइ सुनां सुनां सुइत गये याना ग्वाकेगु धका सहलह जुया च्वनी, सु नाप सुयागु एकता याना ज्या न्ह्याना च्वंगु दु धयागु हिसाव जुया च्वनी । अले दँ दँ लिपा थुमिसं खँ पित हयेवं "न्हापा छु विश्वास यानागु खः दक्वं मखु खनी का" धका राजनीति यानाजूपिं नेवाःत थः हे म्हुतु पाकां सुयाः च्वने मालाः च्वनी ।

थजाःगु ताःलं राजनीति छाय् जुयाच्चन ले ? लिसः जिं च्वय् नं तयेथुन । जातीय चेतना ज्वना विश्वासपात्रया माहौल दयेकेगु व अन्तरंग राजनीतिक सौदावाजि जातिय चेतना ज्वना तथ्यंक हस्तक्षेप यायेगु पाखे नेवाः र राजनीतिकर्मपिन्सं पलाः मल्हवन । र राजनीतिया सफलताया नितिं कि अपार जनस्तरया समर्थन माः कि राजनीतिया दुने दुनेया सौदावाजि व चलखेल जुयाच्चनीगु थासय् सहभागिता माः । थ्व निगुलिं व्यवस्था यायेत छुं गतिलाःगु योजना मदयेक कोण सभा, चुक सभा, भेला व जुलुस याना जुया बुखँपतिइ नां ला पिदनी, तर सफल राजनीतिज्ञ जुइगु धाःसा असम्भव । अथे जुया हे धयागु खः (भूल पिनेया पति नेवाः राजनीति खँ थुइका दिसैं । मुसुकाया दिसैं ।

घाइतेयात उपचारया माग यानाः नयाँबजारय् प्रदर्शन

बंगु मंसीर १५ गते बहनी ७ बजे त्रिभूवन विश्वविद्यालयया सेवा आयोग न्ह्यःने जूगु दुर्घटनाय् लाना घाःपाः जूम्हेसित वासः यायेमाःगु माग याना आइतवाः किपूया तुंभ्वः त्वाःयापिन्सं प्रदर्शन याःगु दु । बंगु १५ गते जूगु दुर्घटनाय् लाना तुंभ्वः त्वाःया निश्चल महर्जन बांमलाक्क घाःपाः जूगु खः । घाःपाः जूम्ह महर्जनयात ग्रीनसिटी अस्पतालय् तया वासः याकातःगु दु । अबले वा २ ख १३१५ नम्बरया बसं मोटरसाईकल गाया वःम्ह महर्जनयात ठक्कर नका घाःपाः जूगु खः ।

बंगु शुक्रवाः प्रहरी कार्यालयसं वना बसया चालकयात ज्वना कारवाही यायेमाःगु नापं घाःपाः जूम्हेसित वासः यायेमाःगु माग याःगु जूसां नं प्रहरी बेवास्ता यात धकाः आइतवाः उगु कथं प्रदर्शन याःगु खः । लोकतान्त्रिक चोकय् सुथय् ७ बजेनिसें याःगु प्रदर्शनं याना चक्का जाम याःगुलिं यातायात ठप्प जूगु खः । लिपा कीर्तिपुर प्रहरी परिसरया प्रमुख डिएसपी डा. मेखबहादुर खत्रीहे चक्का जाम जुयाच्चंगु थासय् बया सम्बोधनयासें पीडित पक्षया नितिं ग्वाहालि यायेगु प्रतिबद्धता प्वंकादीगु खः । अनं लिपा प्रहरी कार्यालय वना सहलह व्याकूगु खःसा बस चालक सम्पर्कय् मवःनिगु अले मालेगु जुइ धकाः प्रहरीं धाःगु खः ।

कीनपा वडा नागरिक मञ्च ४ या सम्मान कार्यक्रम

ज्वजलपा वाःपौ वडा नागरिक मंच कि.न.पा. वडा नं. ४ म्हिराः सनिवाः छ्गू ज्याभवःयासें वडा नं. ४ मानत्वाःया सुधा महर्जन - ब्रिलियन्त एण्ड टिन्ज किड्स- २०१६ भ्युअर्स च्वाईस अवार्ड न्हाप सिरपा त्याकादीम्ह व वडा नं ३ तःननि त्वाःया ननिता महर्जन – दऔ डब्लु बीपिएस विश्व शारीरिक सुगठ व स्पोर्ट्स फिजिक च्याम्पियशीप काँस्य पदक त्याकादीम्ह यात हनेगु ज्या जूगु खः ।

वडा नागरिक मंचया नायः सरस्वती महर्जनया नायोसुइ न्ह्याःगु उगु ज्याभवःया मूपाहाँ की.न.पा.या कार्यकारी अधिकृत सुमन कुमार कार्की, मेपिं पाहापिं नागरिक सरोकार केन्द्रया नायः

प्रा.डा. शिवशरण महर्जन, वडा सचिव विजयलोचन सुवेदी, विपद व्यवस्थापन समिति प्रतिनिधि केशरत्न बज्राचार्य, चिथुविहार सामुदायिक भवनया नायः महेन्द्र महर्जन, नागरिक सचेतना मंया नायः नानीमैया रन्जित, माओवादी केन्द्रया ज्ञानवहादुर नेवाः, एमाले पार्टीया ज्ञानकाजी श्रेष्ठ, नेपाली कांग्रेसया विरेन्द्र शाक्यपिं मञ्चय् च्वनादीगु खः । वडा नागरिक मंचया दुजः हिसिला महर्जन न्ह्याकादीगु उगु ज्याभवलय् पतम केशरी बज्राचार्य लसकुस न्वचु बियादीगु खः । भिन्तुना न्वचु वडा सचिव विजय लोचन सुवेदी, प्रा.डा. शिवशरण महर्जन व मुपाहाँपिन्सं नुगः खँ तयादीगु खः । सभा नायाः सरस्वती महर्जन

खादा क्वखाय्का, मूपाहाँ सुमन कुमार कार्की सुधा महर्जनयात मेडल,बुद्धया मूर्ति, सफू व प्रशंसा पत्र लःल्हाना सम्मान यानादीगु खः । अथे हे ननिता महर्जनयात नं स्वांमालं क्वखाय्का, मेडल बियाः, खादां न्ययेकाः बुद्धया मूर्ति लःल्हानां सम्मान याःगु खः । सम्मानीत जुयादीपिं निम्हेसिनं थःथःगु नुगः खँ तयगु भवलय् थुजःगु सम्मान थःपिनिगु आत्मबल बःलाकूगु व तःधंगु प्रेरणा ब्यूगु खँ कनाःदिल ।

बाल प्रतिभा रफेल महर्जनं निपू म्ये हालाः न्यंकादीगु खः । उगु ज्याभवःयात ग्वाहालि याना दीपिं थथे दु- युनिक टेलर्स सूट कोट, हिराणु स्टोर-बुद्ध मूर्ति केशरत्न बज्राचार्य-मेडल, ज्ञानवहादुर नेवाः, फ्रेम, विजय लोचन सुवेदी-जलपान, वीर प्रसाद भन्सारी-१००० तका धेवा, सिद्धिवहादुर महर्जन-डिक्सनरी, महेन्द्र महर्जन-दिसपौ, बज्रमुनी बज्राचार्य-नोट डायरी, सरस्वती महर्जन-दोसल्ला, नन्दलाल महर्जन-जलपान, यशोदा श्रेष्ठ-जलपान, चिलन्वो विकास समिति-साउण्ड सिस्टम, डा. शिवशरण महर्जन-चीभाः,पतमकेशरी बज्राचार्य - फ्लेक्स, नविन कोष-प्रोजेक्ट ग्वाहालि यानादीगु खः । थथे हे सकसियागु ग्वाहालिं थ्व ज्याभवः यायेत ताःलाःगु धासें सभानायः नं सकसितं सुभाय देछाना सभा क्वचाय्का दीगु खः ।

नवकृत कृषि सहकारी तरकारी बजार चायेकल

पूर्व राज्यमन्त्री दिलिप महर्जन बंगु मंसिर २८ गते यःमरि पुन्हि (ज्यापु दिवसया) लसताय नवकृत सहकारी तरकारी बजार या सुकुन्दाय् मत च्याकाः उलेज्या यानादिल । सहकारीया नायः नरहरि महर्जनया नायःसुइ न्ह्याःगु उगु ज्याभवःया मूपाहाँ पूर्व राज्यमन्त्री दिलिप महर्जन खःसा मेपिं पाहापिं ई मदन कुमार डंगोल, ई दुर्कमान महर्जन व नीलकण्ठ अमात्य भायादीगु खः । निदैं न्ह्यः कृषि पलिस्था जूगु नवकृत कृषि सहकारी संस्था पलिस्था जूगु खः । उगु सहकारी

विशेष याना अर्गानिक तरकारी उत्पादन यायेगुली जोड बिया वयाच्चंगु दु । उत्पादन जूगु तरकारीया बजार व्यवस्थापन यायेत तसकं थाकूगु व बिचय् च्वपिं मनूतसें अप्वः लवः नयेगु याना वयाच्चंगुलिं किसानत व ग्राहकपिं ठगय् मजुइमा धइगु मनसाय नं थ्व तरकारी बजाः तयागु धकाः नायः नरहरि महर्जन कनादिल । आःयात ६ आना जग्गाय् भिगु पसः कवः तयाः चलय् याःगु खः । उगु पसलं यानाः किसानतसें तप्यंक थःगु सामान थःगु भावं मिइखंगु व न्यावईपिन्सं नं ताजा व दंक तरकारी न्याइदइगु आसा

ई दुर्कमान महर्जन प्वंकाः दिल । अथे हे ई मदन कुमार डंगोलं थ्व तरकारी पसलं यानाः आः पाँगाय् बंपसः तयाः बजार फोहर याईगु म्हो जुइगु आशा प्वंकाःदिल । कालीमाटी तरकारी बजारय् मिइहइगु अप्वः यानाः तरकारीत भीगु स्वास्थ्यात हानी याइगु र ।सार्यनिक छेलातइगु व तापर्कनसें हइगु बासी तरकारी नयेमाःगु बाध्यतां मुक्त जूगु बिचाः मूपाहाँ दिलिप महर्जनं तयादिल । उगु ज्याभवः ज्ञानवहादुर महर्जन न्ह्याका दीगु खः । उदघाटन ज्याभवः लिपा चियापानया ज्याभवः याःगु खः ।

किपुली अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकार दिवस हन

दैंयदसं थीथी ज्याभवः यानाः विश्व मानव अधिकार दिवस १० डिसेम्बरय् हनाः वयाच्चंगु नेपाल अधिकार संगठन किपू कचां थुगुसी बंगु मंसिर २५ गते थःपिनि कार्यसमिति व सल्लाहकारपिं मुनाः न्यायेकूगु दु ।

संगठनया नायः मयजु रचना श्रेष्ठया नायःसुइ जूगु उगु ज्याभवलय् पुलापिं नायःपिं व सल्लाहकारपिं बाबुराम महर्जन, नन्दकुमारी महर्जन, नीलकण्ठ अमात्य, नन्दकुमारी महर्जन व टीकाराम महर्जनपिं नं भाया दीगु खः । वय्कःपिन्सं मानव

अधिकारया बारे बांलाक ध्वाथुइका दीगु खः । सचिव केशव अधिकारी लसकुस यानादीगु खः । थुगुसी न्हय्गां जात्राया इलय् लाःगुलिं न्हापा न्हापाथें पिने वनाः तःधंक दिवस हने मफुगु खँ नायः रचना श्रेष्ठ कनाःदिल ।

भिनिदंय् जुइगु गोदावरी सिंहस्थ मेला

श्रीकृष्ण महर्जन

स्वनिगः कला, संस्कृति व धार्मिक ल्याखं जक मखु सम्पदाया ल्याखं नं सतकं महत्वं जाःगु लागा खः। नेवाःतयगु आदिभूमि स्वनिगल्य न्हापानिसें हना वयाच्वंगु संस्कृति पर्वनिसें मेला तकं नेवाःत नाप हे स्वानाच्वंगु दु। स्वनिगल्य धार्मिक व सांस्कृतिक नाप ऐतिहासिक रुपं महत्वपूर्णगु थीथी कथंया कुण्डत नं दु।

थीथी कुण्डत मध्ये द्यःपिनाप स्वापू दुगु कुण्ड, दैत्यतनाप स्वापू दुगु कुण्ड, ऋषितनाप स्वापू दुगु कुण्ड व मनुतनाप स्वापू दुगु कुण्ड धकाः धार्मिक खल्य व्याख्या यायेगु याइ। यल जिल्ला दुने लाःगु गोदावरी कुण्ड धइगु ऋषित नाप स्वापू दुगु कुण्ड कथं नालातःगु दु। थीथी कथंया मेलात मध्ये भिनिदंय् छकः जुइगु गोदावरी सिंहस्थ मेला नं छगू महत्वपूर्णगु मेला खःसा मेला गोदावरीया कुण्डय् हे जुइगु खः। नेवाःतयसं उगु मेलायात थःगु हे पहलं गोरगू चाइगु धकाः धायेगु याना वयाच्वंगु दु। गोरगू चाइगु धइगु लुखां हे लः पिहां वइगु खः। उकिं मनुतयगु छेंया लुखां लः पिहां वलकी गोरगू चाःगु थें हे जुल धकाः धायेगु याइ। गोदावरीया कुण्डया लः लुखां हे पिहां वइगु यात हे गोरगू चाइगु धकाः धायेगु याना वयाच्वंगु दु।

गोदावरी सिंहस्थ मेला भिन्हयगु सतापितनिसें निरन्तर रुपं हना वयाच्वंगु खः धकाः धाइ। पौराणिक सहित्यय् दकले प्राचिन कथं नालातःगु स्कन्दपुराणय् तकं उल्लेख जुयाच्वंगु कथं भिनिदंय् छकः जुइगु गोदावरी सिंहस्थ मेला खः। थुगु मेलाया थःगु हे कथंया धार्मिक, सांस्कृतिक व ऐतिहासिक रुपं महत्व खने दु।

यलया सात दोवाटो ८ किलो मिटर दक्षिणपाखे लाःगु छगू कथंया गुं खः फूच्व। स्वनिगःया चाकः हिइकं दुगु गुं धिनाच्व, जामाच्व, सिफूच्व व फूच्व खः। फूच्व धइगु धार्मिक

नापं सांस्कृतिक रुपं नं महत्वपूर्णगु लागा खः। अले व हे फूच्वया क्वय् च्वंगु लागा धइगु हे गोदावरी खः। व हे गोदावरी लागाय् गुंया लः वयाच्वनीगु छगू कुण्डयात अर्थात लःया मुहानयात हे गोदावरी कुण्ड धाइगु खः। गोदावरी कुण्डय् हे भिनिदंय् छकः मेला जुइ। उगु मेलायात हे गोदावरी सिंहस्थ मेला व गोदागू चाइगु धकाः धायेगु याना वयाच्वंगु दु।

गोदावरी सिंहस्थ मेला गुगु कथं जुइ ?

सामान्य तया भिनिदंय् छकः भाद्र महिनानिसें लच्छि तक जुइगु मेला धइगु हे गोदावरी सिंहस्थ मेला धकाः मनुतयसं थुइका वयाच्वंगु दु। अले अःपुक धायेबलय् सूर्य सिंह राशीइ वनीगु इलय् हे भिनिदंय् छकः गोदावरी सिंहस्थ मेला धायेगु याना वयाच्वंगु खः। सूर्य सिंह राशीइ वनीगु इलय् मेला ला जुइगु खः हे खः तर उलि जक धाःसा पक्कां मखु। जोतिष शास्त्र कथं वृहस्पति राशी सिंह राशीइ वनाच्वंगु अवस्थाय् सूर्य नं सिंह राशीइ वनीगु इलय् हे गोदावरी सिंहस्थ मेला जुइगु खः।

थुकिया अर्थ सूर्य सिंह राशीइ वनीगु जुया जक मखु कि वृहस्पति नं सिंह राशीइ वनाच्वंगु अवस्थाय् जक मेला जुइगु खः। अथे वृहस्पति भिनिदंय् छकः सिंह राशीइ वनीगु अले उगु हे इलय् सूर्य नं सिंहराशीइ वनीगु खः। वृहस्पति अर्थात गुरु सिंहराशीइ भिन्वाला तक च्वनीगु जूसां मेला धाःसा लच्छि जक जुइगु खः।

गोदावरी सिंहस्थ मेला नाप स्वापू दुगु बाखं

गोदावरी सिंहस्थ मेला नाप स्वापू दुगु थीथी कथंया न्यंकं बाखंत दु। ऋषित नाप स्वापू दुगुनिसें थीथी घटना नाप स्वापू तया नं बाखं कनेगु व न्यनेगु याना वयाच्वंगु दु। विशेष याना गोदावरी सिंहस्थ मेला सुरु जूगुया कार ण यात कया अथे बाखं दयेका कनेगु याना वयाच्वंगु थीथी बाखं थुगु कथं दु।

न्हापांगु बाखं:

पौराणिक कालय् महर्षि गयौतम ऋषि गोदावरीया कुटीइ बसोबास यानाच्वंगु अवस्था खः। छन्हू सा भूवायतःगु अवस्थाय् सा सिनाच्वन। अले सा स्याःगु धकाः महसूस यात। सा स्याःगु धकाः तायेका उगु पापं मुक्त जुइगु नितिं गौतम ऋषि तपस्या च्वंगु खः। अले उगु हे इलय् गोदावरी कुण्डं लः पिहां वःगु बाखं दु। उकिं हे गोदावरी सिंहस्थ मेला जूगु खः धकाः धाइ।

निगूगु बाखं:

यल अर्थात हसिसिद्धया जल द्यः न्हापा न्हापा फूच्वं हयातःगु खः। गयो जुजुया इलय् अथे जल द्यः हयातःगु धाइ। थ्व ई धइगु किरातकाल खः। जलया नेवाःत नाप फूच्वया सांस्कृतिक नापं यक्व हे ल्याखं स्वापू दयाच्वंगु दु। थ्व हे भूवल्य परापूर्व कालय् गौतम ऋषि सक्वया वज्रयोगिनी जुया जलद्यः दर्शन याना गोदावरीइ वना तपस्या यात। अले तपस्या यानाच्वंगु अवस्थाय्

हे गोदावरी कुण्डं लः पिहां वःगु खः। उकिं हे गोदावरी मेला जूगु खः।

स्वंगूगु बाखं:

द्यःपिनिगु इलय् फूच्वय् अप्सरात बसुन्धाराया धलं दनाच्वंगु जुयाच्वन। कलश स्थापना याना अथे धलं दनाच्वंगु खः। अबले कलशय् हे बसुन्धारादेवी च्वनादिल। अले कलशय् लः जाल। व हे लः गोदावरी कुण्ड जुया पिहां वल। उकिं हे गोदावरी मेला जुयाच्वंगु खः।

प्यंगूगु बाखं:

न्हापा न्हापा विक्रमदेव धाइम्ह येंया शिल नगरय् राज्य चले यानाच्वंगु जुयाच्वन। उगु इलय् दक्षिण भारतं गोदावरी बसुन्धारादेवी वल। अले सिंह संक्रान्तिया दिनय् लाःगुलिं अन हे लःया मुहान पत्तलगे याता बसुन्धरा देवी। उकिं हे बसुन्धारादेवीपाखें लःया मुहान पत्तलगेयाःगु जुया हे गोदावरी सिंहस्थ मेला सुरु जूगु खः धाइ।

जल नापया स्वापू

गोदावरी सिंहस्थ मेला नेवाः वस्ती जलया नेवाःत नाप तसकं स्वापू दयाच्वंगु दु। जल द्यःया द्यःजुया प्याखं ल्हुइपिं मुक्कं याना निगूम्ह दइगु खः। अले व हे नीखुम्ह हे द्यःपिं भाद्र संक्रान्ति अर्थात गोदावरी सिंहस्थ मेला जुइ न्हयः चान्हय् अर्थात साउन मसान्तया चान्हय् वना गोदावरी सिंहस्थ मेला जुइगु कुण्डया खापा चायेक वनेमाःगु चलन दु। जलया द्यःपिं अर्थात पुजारीपिं फुककं पुजा ज्वलं ज्वना वनीगु खः। अथे हे कुलिंचाय् तया दुरु नं ज्वना वनीगु खः। इमिसं गोदावरी सिंहस्थ मेला

जुइगु कुण्डय् वनेगु सिंयागु खापाय् पुजा याना दुहां वनीगु अले कुण्डय् नं पुजा याइगु खः। अले कुण्डय् दुरु छायेगु याइसा अनं लिपा द्यःपिं फुककं कुण्डय् हे क्वहां वना स्थान यायेगु अर्थात म्वः ल्हुइगु याइ। थुकिया अर्थ गोदावरी सिंहस्थ मेला अर्थात गोरगू चायेकेगु ज्या जलया द्यःपिन्सं याइगु अले उगु कुण्डय् दकले न्हापां जलयापिं हे स्नान याइगु खः। उगु कुण्डय् सतकं ख्वाउँसे च्वंगु लः वयाच्वनीगु खः। अले खापा चायेके धुंकाः खापां तकं लः पिहां वइगु खः। अथे खापां हे लः पिहां वइगुयात हे गोरगू चालीगु धकाः धाइगु खः। कुण्ड लागु धइगु अन ल्वहंया कापिं लः पिहां वयाच्वंगु खः। तसकं ख्वाउँसे च्वंगु लः वयाच्वनीगु खः। अले व हे लःयात ल्वहं हिति दयेका हायेका तःगु खः। अन भूवलकं न्याहा ल्वहिति हायेका तःगु दु। गोदावरी कुण्डय् न्हापा न्हापा छुं नं द्यः मदुगु खःसां लिपांगु इलय् वया नारां द्यः, गणेद्यः, महाद्यः, नाप थीथी द्यःया मूर्तिं तकं पलिस्था यानातःगु खने दु। न्हापा लः पिहां वइगु ल्वहंया कपि व लः स्वःवनेगु नाप स्नान यायेगु नितिं मेलाय् वनीगु खः।

गोदावरी सिंहस्थ मेलाय् वना स्नान यात धाःसा भिनिदं तकया पाप तकं मोचन जुइ धइगु जन विश्वास दु। उकिं थुगु मेलायात धार्मिक आस्था नाप नं स्वाकातःगु खने दु।

नशलीय राष्ट्रवादया वकालत याइम्ह ओली सि.के.राउटया हे मेगु अवतार खः राजेन्द्र श्रेष्ठ

समाजवादी युवा फोरम नेपालया वंगु शनिवाः यल जिल्लाया ल्वहँलैय् जूगु छ्गू भेलां युवापिं दथुइ ज्या यानाच्चंगु स्वंगू युवा संगठनत मधेसी युवा फोरम, संघीय युवा संघ व खस समावेशी युवा संघया समायोजन याःगु दु । युवा फोरमया केन्द्रीय दुजः कर्म महर्जनया नायःसुइ जूगु उगु ज्याभ्वलय् शेखर महर्जनया अध्यक्षताय् २१ म्ह दुजःया जिल्ला तदर्थ समितिया घोषणा याःगु खः ।

उगु ज्याभ्वलय् मूपाहाँ संघीय समाजवादी फोरम नेपालया सहअध्यक्ष राजेन्द्र प्रसाद श्रेष्ठं पार्टी न्हयःने यंकूगु नेपाली समाज ह्यूपाःया सिद्धान्त संघीय समाजवादी देसय् लोकप्रिय जुजुं वनाच्चंगु धासैं थीथी राजनीतिक शक्तित थुगु सिद्धान्तप्रति आकर्षित जूगु व निकट भविष्यय् संघवाद व समाजवादयात स्वीकार याइगु दलत ससफो, नेपालय् एकीकृत व समाहित जुजुं वनीगु धयादिल ।

नेता श्रेष्ठ आःया संविधानया निगूगु संशोधन सम्बन्धी विधेयक व्यवस्थापिका संसदय् दर्ता जुइयुंकाः एमालें उत्पीडित समुदाययात अधिकार बिइ मज्यू धकाः विरोध याःगु उकिया प्रतिगामी व नश्लवादी चरित्र जूगु धासे वयकलं एमाले नायः केपी शर्मा ओलीं थःम्हं हे ल्हाःचिं तयाः निगूगु संविधान सभाया संवैधानिक व राजनीतिक संवाद व सहमति समितिइ निर्दं न्हयः लःल्हाःगु प्रस्तावयात वर्तमान प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डं ह्बहु पाय्छि जुइकथं न्हयःने हःबलय् उकिया विरोध यायेगु र ।जनीतिक रुपं अनैतिक व दोहोरो चरित्र जूगु धयादिल । एमालेया आदिवासी जनजाति, मधेसी, थारु, खस, शिल्पी लगायतया उत्पीडित समुदायया पहिचान व अधिकार विरोधी प्रतिगामी चरित्रं देस विखण्डनया दिशाय् वनाच्चंगु धासैं नशलीय राष्ट्रवादया वकालत याइम्ह एमाले नायः केपी शर्मा ओली सिके राउतया हे मेगु अवतार जूगु धयादिल ।

नेता श्रेष्ठ राउत व ओलीं निगू ब्यागलं ब्यागलं कोणं राष्ट्रिय एकतायात कमजोर याःगु धासैं थुपिं निम्हेसिगु लैपु ब्यागलं ब्यागलं जूसां नं लिच्वः परिणाम छ्गू हे जुइगु धयादिल ।

ज्याभ्वलय् नेता श्रेष्ठं आः प्रस्तावित संविधान संशोधन पूमवंगु जूगुलिं यथास्थितिइ पारित याये मफइगु धासैं थुकियात पूर्णता बिइत संघीय संरचना, प्रदेशतयगु ल्याः, सीमांकन, अधिकार क्षेत्र संघीय न्याय पालिकाथें जाःगु विषयस थप प्रस्ताव व भाषा, राष्ट्रिय सभाया निर्वाचन मण्डल लिसेंया विषयस परिमार्जन यायेमाःगु धयादिल । ज्याभ्वलय् युवा फोरम छ्याञ्जे धनबहादुर तामाङं नं भित्तुना न्वचू बियादीगु खः । अथेहे, मंसीर २५ गते शनिवाः हे चक्रमान महर्जनया अध्यक्षताय् ३५ म्ह दुजःया संघीय समाजवादी फोरम नेपालया यल उपमहानगर समिति नं नीस्वंगु दु ।

जिल्ला नायः कृष्णभक्त महर्जनया अध्यक्षताय् जूगु उगु ज्याभ्वःया मूपाहाँ पार्टीया सहअध्यक्ष राजेन्द्र प्रसाद श्रेष्ठ व पाहाँपिं ससफो नेपालया केन्द्रीय दुजः व नेवाः प्रदेश इञ्चार्ज कृष्णबहादुर घःजु, सह-इञ्चार्ज लालबहादुर तामाङ, नायः न्हुछेलाल महर्जन, केन्द्रीय दुजःपिं पुष्पराज राजकर्णिकार, लिला सिटौला, केन्द्रीय परिषद दुजः सिंहबहादुर तामाङ, युवा फोरमया केन्द्रीय नायः सुनिल चौधरी, मूछ्याञ्जे अजय यादव, ल्यू मूछ्याञ्जे दुर्गा सुवेदी लिसेंया नेतापिनिगु नं उपस्थिति दूगु खः ।

कलाकार परिषदं कलाकार रत्न बेहोसियात हन

कलाकार परिषदं कलाकार रत्न बेहोसियात तःजिक हंगु दु । शनिवाःयलय् कलाकार रत्न बेहोसि हना सनिल ज्याभ्वःया यासैं थथे हनेगु ज्या याःगु खः । थथे हनेगु ज्या ख्यालि जुजु मदनकृष्ण श्रेष्ठं ल्हातं यानादिगु खः । नेपालभाषाया पुलांम्ह कलाकार रत्न बेहोसिया नांजाःगु म्ये काय् मचा ल्यायम्ह जुगु स्वयेवल्य् ब्याहा याये माः थें च्वखः । वयकः अनवरत रुपं नेपालभाषाया म्ये हालादिया वयाच्चम्हना दिम्ह ब्यक्ति खः ।

अन्धविश्वासय् लिकुनाच्चंगु विज्ञान लाख मत च्याकाः धर्म लाइ पन्नारत्न महर्जन

नेवाः समाजय् थीथी कथं संस्कृतिइ दु अले थःथःगु कथंया धारणा दयेका वयाच्चंगु खने दु । संस्कृतिइ विविधता दुपिं नेवाः समाज दुने थथे याये मत्यः अथे याये मत्य धकाः थीथी कथंया अन्धविश्वास ल्यनाच्चंगु दु । अज्वःगु कथंया अन्धविश्वास दुने वास्तवय् विज्ञान सुलाच्चंगु दु धकाः पन्नारत्न महर्जनं क्यनादीगु दु । वयकलं नेवाः समाज नाप स्वाका अन्धविश्वारय् लिकुनाच्चंगु विज्ञान नांगु सफू तकं च्वयादीगु खः । व हे सफूपाखें निरन्तर रुपं न्ह्यब्वया वयाच्चनागु खः – सं.

थीथी पर्व लाकाः थायथासय् लाख मत च्याकीगु भीसँ यक्व स्वये दु । थथे मत च्याकलकि धर्म लाई धयागु मूल्य मान्यता दु ।

धर्म धयागु सुख, शान्ति निरोगी आदि खः । धर्मया प्रभावं थथे जुइ धयागु लोक मान्यता दु । थुकिया लागि मनुखं थीथी कर्म यानाच्चनी ।

थुकथं याइगु कर्मया भ्वलय् लाख मत च्याकेगु नं ला वः ।

पुर्खापिसं थ्वयात थौतक नं निरन्तरता बिया वयाच्चंगु दु, परम्परा व संस्कारया नामय् न्ह्याकावयाच्चंगु दु । थ्व परम्परा, परम्पराा नितिं जक मखसैं अवश्य नं जीवनया नितिं न्ह्याकातःगु जुइमाः ।

मत च्याकेगु सुद्ध कपाय्या इताः निलेमाः । इताः निलेगु धयागु ज्या लिलाइगु इलय् व उखेंथुखें जुयाः ज्या सने मफइगु अवस्थाय् निलीगु खः ।

इताः निलेबलय् पतिं व ल्हाः छ्गू हे चालय् उथें संकाच्चनेमाः । ज्या लिलानाः उखेंथुखें मजुसे सुंक च्वनाच्चने बलय् नसा कय् कुनीगु ल्वय् जुइफु । अप्वः फुर्सद कयाः सुम्फ च्वनकि नं अल्सि जुया वनीगु वानि जुइयः । इताः निलेबलय् थज्याःगु ल्वचं मचायेक हे बचय् जुइ फइ । इताः निलेगु नं जःमू व माने हीके थें ज्याःगु छ्गू कसरत खः ।

मत च्याकेबलय् चाया सालापलय् तयाः च्याकेगु याइ । थ्वया लागि मेगु छुं कथंया धातुया थलबल छ्यली मखु । चाया भाराय् क्वाःसां ख्वाउँसां भीगु उसांययात प्रतिकूल असर लाकीगु छुं कथंया लिच्वः वइमखु । उकिं

सलापाः हे छ्यलीगु खः । लाख मत च्याकेत हाम्वः चिकं, तूचिकं व चिउरिध्यः आदि इताः बुलेगु याइ । (आःथें न्हयःने लाःगु चिकनं इताः बुली मखु) थज्याःगु ध्यःचिकंया कुँ बरोबर नतुने बलय् भीगु उसांययात नी धयागु आयुर्वेदिक धापू दु । थुकिं भीगु जिवय् ल्वचं याकनं हताः याये मफइगु धारणा दु ।

लाख, सवालाख अथवा थुलि हे धकाः त्वकय् यानाः च्याकेगु खँ नं जीवनलिसे स्वानाच्चंगु । इताःपु ल्याखाय् बलय् एकाग यानाः ल्याः खायेमाः । थुबलय् नं भीसं मन थातं तयाः ल्हाःपतिं थःगु तालय् सकेमाः ।

लाख मत च्याकेबलय् कुलेगु चीज नं न्हयःने लाःगु कथि मज्यू । प्याःगु तु हे माः धयागु मान्यता दु । प्याःगु तु उजुंसुजुं जिलं मवनीगु व जिलं हे वनाः कुँ वःसां थुकिया कुँ जिवय् छुं असर मयाइगुलिं खः । थज्याःगु कथं उसांययात भिंया भिं याइगु लाख मत च्याकाः मलाइ ला धर्म । थुकथं भीगु जिउयात यक्व भिं याइगु ज्या याकेत भी पुर्खापिसं धर्म न्हयचिकाः जूसां द्यःपिन्थाय् लाख मत च्याकलकि धर्म लाइ धकाः याकातःगु खः ।

ब्वनादिसँ

ब्वंकादिसँ सफू

उपन्यास

थ्वया च्वंगु सः

न्वचू, उद्घोषण व एफ एम

संचालन कला

नासः

चिनाखँ मुना

ईब्यःया चिनाखँ

मू सच्छि तका जक

थ्वयाच्चंगु सः

मू निसः तका जक

नासः

मू न्यय् तका जक

नेवाः देय्गू नेपाल मण्डलं १५ क्वःगु बुदिं हन, तःमुंज्यापाखें न्हूगु नेतृत्व ल्यइगु

नेवाः देय्गू नेपाल मण्डलया १५ क्वःगु बुदिं शनिवाः न्यायेकुगु दु । नेवाः प्रदेश प्राप्ति या आन्दोलनया लिसं नेवाःतय्गु भाषा, संस्कृतिया संरक्षणया निरिति नीस्वनातःगु नेवाः देय्गू नेपाल मण्डल १५ दैँ क्यंगु लसताय् जगतसुन्दर ब्वनेकुथिइ जुगु उगु ज्याभवलय् सांसद लक्षमणराज वंशिं, श्याम श्रेष्ठ, संघिय समाजवादी फोरम नेपाल पाटीया सह अध्यक्ष राजेन्द्र श्रेष्ठ, नेवाः न्त्यलुवाः मल्ल क्

सुन्दर, नरोन्द्र भक्त हाडा, विजय बज्राचार्य भायादिगु खःसा ज्याभवलय् लसकुस त्वचु कृष्ण भक्त श्रेष्ठ बियादिगु खः । नेवाः देय्गू नेपाल मण्डलया नायः मोहनबहादुर महर्जन ज्याभवःया ज्याभवः नेवाः देय्गू नेपाल मण्डलया नायः मोहनबहादुर महर्जनया सभापतित्वय् जुगु खः । वइगु शनिवाः नेवाः देय्गु थिया तःमुंज्या याना न्हूगु नेतृत्व ल्यइगु जुगु दु ।

विदेस

ब्वना तया न ज्या मदु भीगु देसय् ! न्त्यागु ज्या यायेत न अनुभव माः ! गनं ज्या हे मयायेकं स्वदं, प्यदं या अनुभव गथे याना दइगु धैगु नि ? थौं कन्हे ला राजनीतिक पार्टी दुहां वनेगु हे बेस थें च्वं ! न्हापां नेतातयगु कार्यकर्ता जुल, नेतातयगु हे चाकदी या यां पार्टी टिकत कयाः चुनाव ल्वात ! अले त्यात धाःसा मन्त्री तक जुइ दैगु ! न्यागु किलास पास याःसा मन्त्री जुइ दैगु, छुं हे अनुभव म्वाः ! अनुभवया नामं हालाहुलु, गुण्डा अले मखु खं ल्हाना फुर्कसित थःगु वसय् काय् सःपिं जुइ माः ! पुखुली च्वंम्ह न्यायात वल्छी लाकीम्ह माभी थें !

अशोक न वि ए पास ! ग्वथाय् जक दर्खास्त मतः धैगु हे मदु ! लिखितय् हे फेल याना हैगु, अन्तर्वाताया खं हे मन्त ! लिखित जांचय् जक गुलि खर्च याये धुकल अशोक ! गनं गनं ला लिखित जांच या धेवा कयाः जांच हे मकासें धेवा क्वाप्प याइपिं न दु ! कार्वाही याइपिं सु ? छम्ह थे छम्ह , धुं भालु त थें भीगु देसय् ! सोभापिं जनता ला धां क्वय् हे का ! प्राइभेट

—ज्ञानुराजा मानन्धर

जागिर न लूगु मखु ! गनं कम्प्युटर चले याये सःम्ह मालिगु सा गनं मोटर साइकल गय् सःला धकाः न्यनिगु ! थः साइकल तक न गय् सःगु मखु अशोक ! थःगु हे ब्यापार व्यवसाय् यायेत लाय् तय्त दूगु मखु ! अबु छम्हेस्या कमाइ ! ल्याएम्हम्ह काय्, जिउं तिउं वि ए तक ब्वंकल अशोक या अबुं !

हेरस नय् धुकुम्ह अशोक यात अबुम्हेस्यां छें हे वरः तयाः मायन पावर पाखें मलेसिया छव्याविल !

छगू बिस्कुत कारखानाय् मेसिन ब्वाइया जागिर दत अशोक यात ! छु याये ? यदि थन हे ज्या दुगु खःसा छें मां अबु त्वःता पर देश वना ज्या याः वने मालिगु मखु ! अशोक वंगु निला लिपा फोन वल ! अबुम्हेस्यां मोबाइलय् नम्बर स्वल, न्त्याब्बे अशोक याना हैगु नम्बर ला मखु थें च्वन अबुम्हेसित !

फोन ल्हवन “हेल्लो !” उखें “हेल्लो, जि थन मलेसियां ! अशोक ज्या याना च्वंगु ज्या कुथीया मेनेजर न्ववाना च्वना !”

अबुम्ह “ए धयादिसं , जि अशोकया अबु न्ववाना च्वना ! अशोक नाप म्हिग फोन खं जूगु ! छु विशेपं फोन याना दिया ? अशोक ग्व ले ?”

उखें ज्याकू या मेनेजर “ छितः छगू दुःखया खबर न्यंका च्वने मालाः जितः गखेंसे च्वना च्वन !” थुलि जक न्यनेवं अशोक या अबुया ल्हाः थरथर खात ! ख्वखना सलं “छु जुल थें, धया दिसं ले !”

मेनेजर “अशोक गाडी ज्वना छथाय् बिस्कुत देलिभरी याः वंगु ! सतकय् गाडी दुर्घटना जुयाः द्राइवर व अशोक निम्ह लयं हे मन्त ! उकिं छितः खबर बिया च्वनागु !”

खं न्यनेवं अशोकया अबु इकुइकाः ध्याम्मम ग्वतू वन !

उखें “हेल्लो..... हेल्लो!” या सः पिदना हे च्वन !

हलिं नेवाः गुथि किपू कचां किपुली याःगु

“भिके-ल्हवने-न्हूधाः यायेनु”छयों तया चिनाखँ गोष्ठी ब्वंगु चिनाखँ छसिकथं पिकया वनेगु तातुना थ्व चिनाखँ न्त्यव्वयागु खः

१२. देय् ल्हवनीगु गुबलय्

कमला महर्जन

गःछें, किपू ।

छें दुपिं गरीव जनता टहराय् च्वनाच्च्वं गुलिसिया दिक्क जुल, गुलिसिया ल्वय् जुल आः छु याये धाधां दै फुनाः वनाच्चन आःतक नं सरकारया न्त्यलं मचाःनि

थ्व सरकारं याइ, व सरकार याइ धाधां पिडित जनतात चांलानाच्चन गुबले वइ, गुबले वइ लिधंसा बिइत दुंगु छें ल्हवनेत, तिबः ब्यु वइ

थौं वइ, कने वइ ग्वाहालि धाल नसा नं बल, ध्यवा नं बल तापालय् नं छें दुंदुपित आसा प्वः क्यनाः छु यानाच्च्वंगु जुइ सरकारं थन

भुखाचं छें दुपिं न्हि मधाः चा मधाः आःतक नं मद्युनि मिखां हाःगु ख्ववि दल(दलया नेतातसें न्ववानाजुइ धिसिलाःम्ह सरकार याकनं वइगु जुइ

छें दुन, बःगः दुन, दुन देय्या सम्पदा आः छु याये आः छु याय् धाधां आःतक नं गरीव जनताया आसा पूवनीगु गुबलय् स्यंगु थ्व देय् ल्हवनीगु गुबलय् । देय् सुचुपिचु यानाः भिकाः भीसं, सकले जानाः हलिमय् ब्वयेनु

९. मनू ला खः

गणेशलाल महर्जन

कुतुभवः, किपू

मनू ला खः भी रुप(रंङ्ग सकलें मजू नि मनू गुण रुप रंङ्गथें ॥ धु ॥

जूगुसा गुणं मनू रुप रंङ्गथें स्यंकी मखु वं गनं स्वैतं गबलें । १ ।

पदय् च्वनाः छयःगुसा गुण बुढ्थें ज्वी दैगु ब्वयाः सुख शान्तिं सकलें । २ ।

पदय् च्वपिसं सतगुण मछयःसे मखुगु छयलाः मन्त भिंथाय् गनं हे । ३ ।

सुख शान्तिं म्वाय्गु हे खःसा संसारे छयलेमाल सतगुणं संसारं हे । ४ ।

सी न्त्यः मनूत छु छु खय् पश्चाय् ताइ ?

ब्रोनीया नांया छम्ह च्वमिं थः सिइन्त्यः मनूतयसं छुछु खँय् विचाः याइ व गुकथं पश्चाय् ताइ धइगु विषययात कयाः गहन अध्ययन व अनुसन्धानलिपा सफू बजारय् हःगु दु । उगु सफुती मनूत सी न्त्यः न्यागू खँय् पश्चाय्ताइगु खँ न्त्यथनातःगु दु ।

न्हापांगु खँ : अप्वः मनूत थःगु जीवनया अन्तिम इलय् थःगु इच्छा व थःगु म्हगस यात स्वयेगु याइ । अले थःपिनिगु इच्छा जीवनया म्हगस गुलि पूवन, गुलि मवन, थुंकिया मूल्यांकन यायेगु सुरु याइ । अप्वःसियाला वंछि नं इच्छा व जीवनय् थःपिसं खंकूगु म्हगस पूवनी मखु । अले थये पूमवंगु कारण छु खः ? मालेत स्वइ । तर इलं मलात आः छु याये फइ धकाः लुमंका जक च्वनी ।

निगूगु खँ : अप्वः धयाथें मिजंत जीवनय् थः मस्त, कलाः, थःथिति नाप गुलि ई बीमाःगु खः बीमफुत धकाः दुःख तायेकी । थःगु जीवन थः थुकथं व्यस्त जुयागु खँय् पश्चातायेकी, व जिं ई दुबलय् हे परिवारयात ई बीमाःगु बीमफुत जीवन गुलि न्त्यः थुइकेमाःगु खः, उलि मजुल धकाः नुगः मछिंकी ।

स्वंगूगु खँ : अप्वः धयाथें मनूत थःगु जीवनय् सम्भौता यानाः म्वाये माली । अन्ततः सीन्त्यः मनूत पश्चाताइ । जिं उबले थ्व सम्भौता याये मज्यूगु व सम्भौता याये मज्यूगु धकाः । अले गुलिखे थःपिसं याःगु सम्भौता बांलाःगु हे खः धकाः आनन्दित जुइ ।

प्यंगूगु खँ : अप्वया अप्वः मनूत सी छवाः न्त्यःनिसें थः पुलापिं पासापिनि महत्व थुइकी खनी । अले थःपिनि दैनिक जीवन गुलि व्यस्त जुल कि पुलापिं पासापिं हे नाप लायेत जिं ई फ्यायेमफुत धकाः दुःख तायेकी । अले जि थःगु स्वार्थया निरिति गुलि थःथिति व पासापिन्त धोखा बिया उमित जक छकः नाप लानाः क्षमा फवने दःसा ज्यू धकाः विचाः याइ ।

न्यागूगु खँ : मनूत सीगु अन्तिम इलय् थःपिनिगु बारे मेपिसं छु विचाः यात जुइ धकाः च्यूताः काइ । थःपिसं यक्व मनूतय्त खुसी व सुख बिइफुगु खः तर यायेमफुत धकाः पश्चाताप याइ । थये प्याखं स्वयाच्च्वथें सी न्त्यः छचाखेरं थःगु जीवनया विगतय् ज्याख न्त्यः ववं हे मनूतय्सं अन्तिम सास त्वःता वनी । (एजेन्सी पाखें)

काल

कवि राम महर्जन

की.न.पा. १६, नगाउँ काः वलकी ब्वना यंके हे माः म मनुतय् सुयां मयोमं पलख हे आसे धाय् मदुम मनुतय् प्राण काइम ज्यानमारा धासाँ ज्यूम

मचा वुढा वुढी जक मखु ल्याय्म ल्यासेपीं तकनं बाकी तै मखुम गन्त मदुम त्यो मत्यो धैगु हे मदुम

वुढा वुढी जुइ धुकूपी ताःई विरामी जुया लायेके मफू पीं थ्व जगतय् च्वने गापीं ल्यया ल्यया यंकेगु यासा गुलि बाँलाई छंगु ज्या

वुढा वुढी व अशक्त पीं तोता रस रंगया खेलय् म्हिते मगापीं थ्व हे जगत दयकी पीं मनुत नं छुं हे ज्या याय् मलाक्क यंका च्वगु दु

मनय बुद्धत्व भच्चा हे मदुम उलिमछि अन्याय अत्याचार यायत छक लिहे स्वैमखुम छला तसकं घुसखोरी मनुं स्वयानं मज्युम

आला छकलं सलंस नं यंका च्वगु दु न्त्याको योसा तयगु थाय दुम यक्क फुककं गन तयातल दया माया भ्या हे मदुम यमराजया च्यो काल थें च्वं खला ?